

ALS JOVES COMUNISTES I SOCIALISTES QUE VOLEN PENSAR¹

Lev Trotski

22 de juliol de 1935

versió catalana feta per Alejo Martínez – alejomp@lycos.es - des de:
<http://www.marxists.org/espanol/trotsky/ceip/escritos/Libro4/ContextHelp.htm>

Actualment la joventut sent una fonda preocupació pel perill de guerra. I amb raó. Són els seus caps que estan en joc.

Els marxistes revolucionaris repudiem totalment les prescripcions antibèl·liques dels dirigents de les internacionals Segona i Tercera. Prediquen el “desarmament” i la “concòrdia” per mitjà de la Lliga de les Nacions. Açò significa que creuen en la possibilitat de canviar la *naturalesa* del capitalisme per mitjà de reformes pacífiques puix que la lluita armada entre els estats capitalistes és tan inherent a la seua naturalesa com ho és la competència entre els capitalistes individuals o els seus trusts. Hi ha persones que s’autoanomenen Socialistes o Comunistes i caracteritzen l’estat capitalista com a estructura imperialista de cap a peus, però al mateix temps creuen en la *Lliga de les Nacions*, és a dir, en el mercat de valors dels estats imperialistes.

Per als marxistes, la lluita contra la guerra coincideix amb la lluita contra l’imperialisme. Aquesta lluita no s’entaula per mitjà del “desarmament” sinó per mitjà de l’armament del proletariat per a l’enderrocament revolucionari de la burgesia i la instauració d’un estat obrer. La nostra consigna no és la Lliga de les Nacions sinó els Estats Units Soviètics d’Europa i el món sencer!

Avui veiem a França, als reformistes i als autoanomenats “comunistes” (que en realitat no són sinó stalinistes) aliant-se amb els radicals amb el propòsit ostensible de combatre la guerra i el feixisme. Qui són els radicals? Un partit imperialista en la seua totalitat que representa al Tractat de Versalles i a l’imperi colonial francès. ¿Com pot hom dirigir la lluita contra la guerra imperialista en aliança amb un partit imperialista?

Lògicament, els radicals es pronuncien a favor de la pau. També Hitler tracta d’aconseguir la pau amb la suor de la seua front. Tots són partidaris de la pau: els capellans, els banquers, els generals. Però, què significa el pacifisme dels governs i partits burgesos? Hipocresia vil. Qualsevol lladre prefereix, quan és possible, furtar el portamonedes de la seua víctima per mitjans “pacífics”, sense llevar-li la vida. A Mussolini li agradaria, naturalment, annexar Etiòpia

“pacíficament”, açò és, sense les despeses i sacrificis de la guerra. A Anglaterra i França els agradaria poder gaudir del seu saqueig “en pau”. Però, ai de qui els moleste! Aqueix és el significat de l’amor dels capitalistes per la pau.

El pacifisme petitburgès és, per regla general, sincer; però justament per això és tant més cec i impotent, ja que en essència no és sinó la confiança que dipositen els camperols i els petits comerciants en la possibilitat de *millorar* a les classes dominants, *desarmar* els grans bandits capitalistes i *induir-los* a coexistir de forma pacífica. Però malgrat les seues bones intencions, el pacifisme petitburgès esdevé un opi que serveix els capitalistes per a adormir les masses en el moment oportú i convertir-les en carn de canó. Acusem els líders de les internacionals Segona i Tercera d’ajudar el capitalisme, per mitjà de la seua xerrameca absurda, a preparar una nova matança mundial. Davant d’una nova guerra, en la majoria dels casos, els reformistes i stalinistes prendran partit pels seus governs, especialment a França, Bèlgica i Txecoslovàquia. Qui desitge realment lluitar contra la guerra ha de parlar-li al poble amb claredat, ha de reunir els combatents sota una bandera revolucionària, sota la bandera de la Quarta Internacional.

Entre les dues velles “internacionals” (que en realitat ja no ho són) i nosaltres, campions de la Quarta Internacional, hi ha moltes fraccions i grups intermedis que denominem *centristes*.

Aquesta denominació, a diferència del que suposen molts ingenus, no és un insult, sinó un terme estrictament científic. Anomenem *centristes* els corrents que oscil·len entre el marxisme (internacionalisme) i el reformisme (patriotisme), però que per la seua pròpia naturalesa tendeixen a gravitar cap al reformisme. El grup francès *Bataille Socialiste*, de caràcter centrista, es declara a favor de la defensa de la pàtria combinant-la amb el culte al pacifisme (Zyromsky) mentre tolera en la seua ala esquerra un vague internacionalisme (Pivert). Corrents d’aquest tipus es troben en nombrosos països. En aquest període podem presentar amb tota justícia al Partit Socialista Obrer (SAP) alemany com a exemple de centrisme. El SAP no és en absolut una organització de masses. Però agrupa bon nombre de vells funcionaris partidaris i sindicals exiliats, escampats en diversos països. Molts d’ells són prou destres en el treball pràctic i posseeixen certa educació teòrica, però la seua activitat mai transcendeix les concepcions *centristes*. Per això estan contra la Quarta Internacional. Per això combaten els partits i organitzacions que s’agrupen sota la bandera de la Quarta Internacional. Per això miren cap a la dreta a la recerca d’amics mentre llencen els seus dards contra l’esquerra.

De temps en temps arriben a declarar que en realitat no estan en contra de la Quarta Internacional com a tal, però que la consideren *inoportuna*. Aquesta objecció, però, manca per complet de contingut. El problema no és matemàtic sinó polític, i el factor temps adquireix una importància secundària. Tampoc el

socialisme és “oportú” mentre no estiguem en situació de realitzar-lo. Però l’hem inscrit en la nostra bandera i la despleguem obertament davant de les masses. A penes ens convencem que la lluita contra la guerra i pel socialisme requereix la consolidació revolucionària de l’avantguarda proletària sobre la base d’un programa nou, hem de posar mà a l’obra immediatament.

Qualsevol que avui, com el SAP, s’opose a la Quarta Internacional, als seus defensors i constructors, demostra amb això que, conscientment o inconscient, vol deixar-li una porta oberta als reformistes i als patriotes. Per als ingenus, està afirmació podria resultar “sectària” o inclusivament “calumniosa”. No obstant, la posició més recent, i absolutament antimarxista, del SAP referent a la qüestió de la guerra confirma la nostra posició en forma irrefutable. Qui no haja llegit la famosa resolució del SAP sobre la “lluita per la pau” deu, certament, procurar-se-la i aprendre certs passatges de memòria. Les frases altisonants sobre la revolució socialista i la dictadura del proletariat no poden alterar el seu vertader caràcter, és a dir, pacifista, de la posició del SAP, que proposa agrupar “totes les forces” partidàries del *desarmament* i de la *pau* per a formar amb aquest fi un “comitè ampli”. Qui proclame que els imperialistes (sota la “pressió” de les masses) poden desarmar-se pacíficament, està negant la necessitat la revolució proletària. En efecte: quina classe de revolució podem menar contra una *burgèsia desarmada*? Hi ha una innegable relació entre el pacifisme en la política interna i el pacifisme en la política externa. Per més que ens jure solemnement que és un materialista, l’home que acudeix a l’església en Pasqües continua essent per a nosaltres una miserable víctima de la cúria. Qui combine frases sobre la revolució social amb l’agitació pel desarmament pacifista no és un revolucionari proletari sinó una miserable víctima del prejudici petitburgès.

Se’ns sol dir: ¿que potser no existeixen en el SAP i en altres organitzacions semblants, obrers revolucionaris abnegats als que no hem d’allunyar de nosaltres? Aquest argument no ve al cas. És molt probable (quasi segur) que en el SAP i en altres organitzacions semblants existisquen obrers que no estiguen satisfets amb la política vacil·lant i ambigua dels seus dirigents. Però la millor manera d’ajudar a aquests elements capaços d’evolucionar consisteix a desemmascarar implacablement la política falsa dels seus dirigents.

Al principi, fins als elements més avançats són presos per sorpresa. No obstant, la crítica penetra en les seues ments. Després es produeixen nous fets que avalen la nostra crítica. Finalment l’obrer revolucionari honest es diu a si mateix: els leninistes tenen raó, he d’unir-me a ells. Així ha passat sempre en el desenvolupament del partit revolucionari. Així passarà en aquesta ocasió.

Joves camarades i amics! La nostra lluita contra tot el que siga ambigüitat i confusió no es deriva de l’odi “fanàtic” ni, menys encara, de l’enemistat personal. La nostra època ombrívola sent poc respecte pel sentimentalisme, la

consideració personal i altres belles coses per l'estil. Exigeix un *programa correcte* i una *voluntat de ferro* per tal d'assolir el triomf. Davant de les masses que busquen una direcció revolucionària hem de desplegar la major paciència i consideració. Cent vegades, mil vegades, hem d'explicar-los els principis revolucionaris per mitjà de les seues experiències quotidianes. Però als que es presenten davant de les masses com a dirigents, desplegant la seua pròpia bandera, se'ls han de plantejar les exigències més estrictes. La primera és la *claredat*.

Els vacil·lants, els confosos, els centristes, els pacifistes vegeten durant llargs anys, publiquen periòdics, realitzen conferències i també, inclusivament, aconsegueixen èxits organitzatius temporals. Però els grans viratges històrics (guerres, revolucions) els derroquen com si fossen castells de naips. En canvi, les organitzacions que han aconseguit l'autèntica claredat i consciència revolucionàries desenvolupen la seua major força en èpoques de crisi històrica. Aleshores el filisteu se sorprèn i el filisteu d'esquerra s'alegra, però sense comprendre que el "miracle" dels èxits només ha estat possible gràcies a un treball de preparació perllongat i pacient i que la millor ferramenta per a aqueix treball ha estat la intransigència marxista.

En tota gran lluita ideològica s'hi fan espurnes i estelles. Els centristes tenen el costum d'utilitzar aquest míser material per a desviar l'atenció de les qüestions importants i decisives. Els obrers joves que volen pensar han d'aprendre menysprear la xerrameca maliciosa i impotent dels centristes Heu d'estudiar els problemes exhaustivament! Les qüestions més importants per a formar els revolucionaris proletaris en l'actualitat són les posicions respecte de la guerra i de la Quarta Internacional. Heu de plantejar-vos aquests problemes en tota la seua magnitud! Fa més d'un any els bolxevics leninistes publiquem el fullet, *La guerra i la Quarta Internacional*. Conèixer bé aquest document programàtic és el primer deure de tot revolucionari que vullga prendre posició. No perdeu el temps; estudieu; reflexioneu; discutiu honestament; lluiteu incessantment per la claredat revolucionària!

Amb salutacions fraternals,

L. Trotski

¹ "Als joves comunistes i socialistes que volen pensar.", *Young Spartacus*, novembre-desembre de 1935.